

Erstatning; tilsvarende Erstatning stod der i Grundlovudkastet; og efter lang Overveielse blev, saavidt jeg erindrer, med stor Stemmeleerhed det Ord „fuldstændig“ antaget. Det forekommer mig iøvrigt, at Ordet fuldstændig bliver næsten en Parodi paa den Erstatning, som her kan være Tale om, da man ikke erstatter det, som gjør, at Folk sætte Priis derpaa; men noget ganske Andet. Imidlertid, der skal sættes en Maalestok, det skal afgjøres af uvillige Mænd, hvad Erstatning derfor skal gives, det er under Forudsætning af, at det efter de Grundsatninger, der ere vedtagne af det ærede Thing, skal udføres, og spørges der nu, hvilken var den bedste Methode til at udfinde Værdien, forekommer det mig netop, at det, Udvalget har foreslaaet, er det hensigtsmæssigste. Der er slet ikke Tale om; hvad der virkelig er budt for Forpagtning af Jagten. Der er ikke Tale om, hvad der gives til andre Jagteiere, men Afsløsningsmændene skulle sætte sig ind i det Spørgsmaal, hvad vil der kunne gives for denne Jagt, hvis den skulde bortforpagtes. Det er rigtig nok en overmaade vanskelig Opgave, men Vanskeligheden ligger i Naturen af den almindelige Opgave, som man stiller ved den omhandlede Lov. Jeg maa iøvrigt bemærke, at foruden at den hele Erstatning under alle Omstændigheder vil blive ufyldstgjørende, ligger der en stor Ubillighed i, at Jagtretseieren skal være nødt til at tage Erstatningen i en aarlig Afgift, idet det forekommer mig, at han maatte være berettiget til at faae den afløst mod en Capital, om man vil kunne kalde det en Capital, da det er en stor Ubetydelighed, med en Sum eengang for alle, og ikke være nødt til at staa i vedvarende Forhold til Grundeieren, hvorved han kan have maaffee nogle Skillinge eller Mark om Aaret at fordre. Efter almindelige Forhold vil han, naar det er en lille Hartkornsbødder, en Huusmand, der har 2 eller 4 Skjepper Hartkorn, faae nogle Skillinge. At han derfor skulde staa i vedvarende Forhold og holde Nogen til at indkassere dem og i fornødent Fald bruge Tvangsmidler, forekommer mig at være en stor Uleilighed. Ubilligheden kan blive endnu større derved, at Grundeieren er berettiget til, naar han finder for godt, at afløse med en Sum eengang for

Alle og beholder denne Ret saalænge han vil. Jeg sætter, at Rentefoden falder, saa at man kun faaer 3 pCt. af sine Penge, — et Forhold, hvorved man engang har været temmelig nær — saa lider han jo derved aabenbart et Tab igien. Den Erstatning, han faaer, er i sig selv saa ubetydelig, at det ikke gjør noget fra eller til; men det synes dog at være en ny Ubillighed imod ham. Paa den anden Side seer jeg ikke, at der kan være den mindste Vanskelighed for, at den, der vil indløse Rettigheden, betaler dens Værdi eengang for alle, hvis den Jagtberettigede foretrak dette; thi naar jeg antager, som en æret Landsbøthingemand har udtalt, hvilket vistnok ogsaa efter, hvad jeg tidligere har hørt, svarer til de sædvanlige Forhold, at man fik 1 Mark pr. Tønde Hartkorn i Rente, saa blev Capitalen paa en Gaard paa 6 Tønder Hartkorn 25 Rbd., hvilke han maatte give engang for alle, for at have Jagret, istedetfor at give 1 Rbd. om Aaret. Det forekommer mig, at Begge vare bedre tjente med en saadan Capitalafløsning; men, at overlade den Gne og navnlig den, som nøder en Anden til at afstaae en Eiendomsret, — at overlade ham Valget til enhver Tid, det forekommer mig ikke at være retsfærdigt. Valget maatte snarere overlades til den, som imod sin Villie skal miste sin Ret, end den, man paanøder Vederlaget for en Rettighed, som han heller vil beholde. Forsaavidt der isærdeleshed er Spørgsmaal om Udpantning, saa forekommer det mig, at, hvis man skal lade sig nøie med en aarlig Afgift, vil det være en ny Ubillighed, naar man vil negte den Vedkommende Udpantningsret, og jeg troer, at man gjør sig ganske urigtige Forestillinger om Udpantningen, hvis man betragter den som en Modsatning til Lov og Ret; thi Udpantning staaer under Domstolens Bedømmelse, og der er foreskrevet meget bestemte Former i Forordningen af 3die Juni 1830 om, hvordan der skal forholdes med Hensyn til Udpantning. Sagen kunde vel have faaet en noget anden Form og et andet Navn. Der er ikke noget Land i Verden, hvor der jo eksisterer en lettere Maade, hvorpaa man kan komme til smaa Fordringer, end den, hvorpaa man kan ind-